

ATKT Exam - Oct - 2017
FYB Com Sem - II
Sub - ERS

Q.P. Code :05537

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. All questions are compulsory.
  2. Draw diagram /maps wherever necessary
  3. Figures to the right indicate marks allotted to the question.
  4. Attach the map to your answer paper.

Q.1A On the outline map of Mumbai supplied to you, mark and name the following. 10

- a) A hill
- b) Mithi river
- c) A dumping ground
- d) A pilgrim centre
- e) An archaeological site
- f) A sinking area
- g) Juhu beach
- h) A site of noise pollution due to air transportation
- i) National park
- j) A creek

B On the outline map of Konkan supplied to you, mark and name the following: 10

- a) Sindhudurg district
- b) A bird sanctuary
- c) Thane creek
- d) A hydel power station in Raigad district
- e) Thal ghat
- f) A fort in Raigad district
- g) A hill station in Sindhudurg district
- h) A flood prone area in Raigad district
- i) A pilgrim centre in Ratnagiri district
- j) A beach in Sindhudurg district

Q.2A Define waste? Give a classification of solid waste? 10

B What is waste management? Explain methods used for effective solid waste management? 10

OR

A Discuss the different sources of solid waste? 10

B Explain various initiatives taken by local bodies for solid waste management? 10

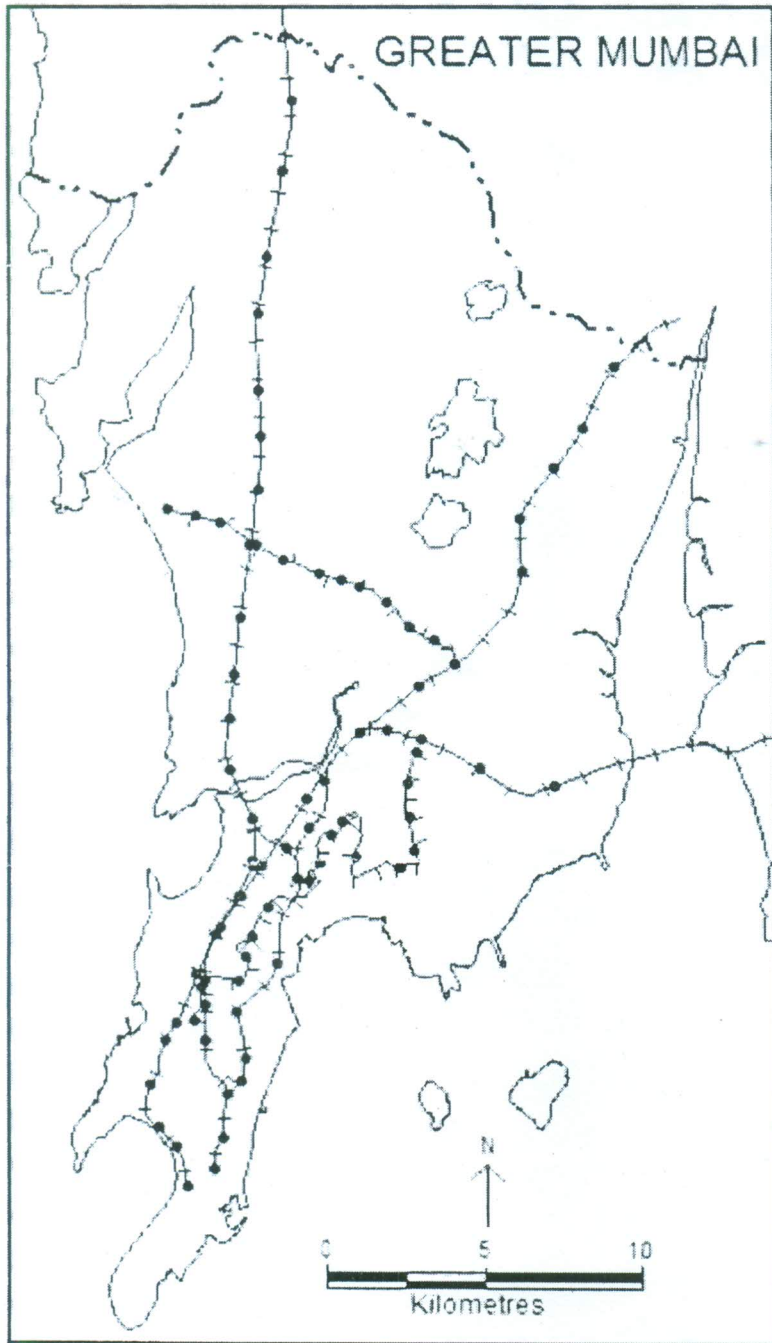
- Q.3A Explain the causes and effects of hunger? 10
B Write an essay on sustainable agriculture. 10
- OR**
- A Write a detailed note on green business? 10
B What are the environmental problems associated with industries? 10
- Q.4A Discuss in detail the various types of tourism? 10
B Elaborate on the positive and negative impact of tourism on the economy. 10
- OR**
- A Discuss tourism potential in India? 10
B Describe eco-tourism in India? 10
- Q.5A How is GIS technology applicable in environmental management? 10
B What is environmental impact assessment (EIA) and describe the steps involved in EIA? 10
- OR**
- Q.5A Discuss the 'Save Narmada Movement' in detail? 10
B Write notes on the following. 10
A)ISO 14000
B) Carbon credit

* * * * *

Que 01 A

Seat Number _____

Sign of Invigilator _____

Legend :-

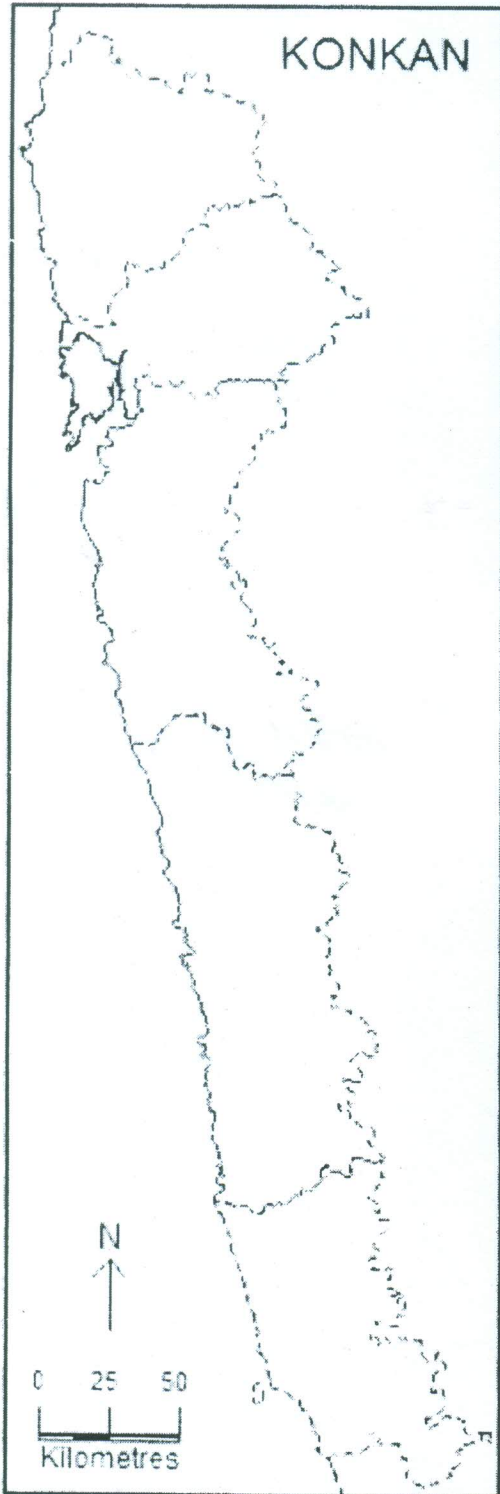
- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____
- f) _____
- g) _____
- h) _____
- i) _____
- j) _____

Que 01 B

Seat Number _____

Sign of Invigilator : _____

Legend :-

- a) _____
- b) _____
- c) _____
- d) _____
- e) _____
- f) _____
- g) _____
- h) _____
- i) _____
- j) _____

तुम्हाला योग्य प्रश्नपत्रिका मिळाली असल्याची खात्री करा.

- सूचना: १) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
 २) आवश्यक तेथे आकृती/नकाशे काढा.
 ३) उजव्या हाताकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.
 ४) नकाशा पुरवणी उत्तरपत्रिकेस जोडा.
 ५) इंग्रजीतील प्रश्नपत्रिका मूळ मानावी.

प्र. १ अ तुम्हास पुरविलेल्या मुंबईच्या नकाशा आराखड्यात खालील बाबी दाखवा व नावे लिहा. १०

- एक टेकडी
- मिठी नदी
- एक कचरा विल्हेवाट केंद्र (डंपिंग ग्राउंड)
- एक धार्मिक स्थळ
- एक पुरातत्व स्थळ
- पूरप्रवण क्षेत्र
- जुहू बीच
- हवाईवाहुतुकीमुळे ध्वनी प्रदूषण क्षेत्र
- राष्ट्रीय उद्यान
- एक खाडी

ब तुम्हास पुरविलेल्या कोकणच्या नकाशा आराखड्यात खालील बाबी दाखवा व नावे लिहा. १०

- सिंधुदुर्ग जिल्हा
- एक पक्षी अभयारण्य
- ठाणे खाडी
- रायगड जिल्ह्यातील जलविद्युत केंद्र
- थळ घाट
- रायगड जिल्ह्यातील एक किल्ला
- सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील एक थंड हवेचे ठिकाण
- रायगड जिल्ह्यातील पूरप्रवण क्षेत्र
- रत्नागिरी जिल्ह्यातील एक धार्मिक केंद्र
- सिंधुदुर्ग जिल्ह्यातील एक बीच

- प्र.२ अ कचरा म्हणजे काय? घन-कचऱ्याचे वर्गीकरण करा. १०
ब कचरा व्यवस्थापन म्हणजे काय? घन कचरा व्यवस्थापनच्या प्रभावी पद्धती स्पष्ट करा. १०
- किवा**
- अ घनकचराच्या विविध स्रोतांची चर्चा करा. १०
ब घनकचरा व्यवस्थापनाकरिता स्थानिक प्रशासनाने घेतलेला पुढाकार स्पष्ट करा. १०
- प्र.३ अ उपासमारीची कारणे व परिणाम स्पष्ट करा. १०
ब शाश्वत शेतीवर निबंध लिहा. १०
- किवा**
- अ हरित व्यापारावर सविस्तर टीप लिहा. १०
ब उद्योगधंद्यांशी संबंधित पर्यावरणीय समस्या कोणत्या? १०
- प्र.४ अ पर्यटनाचे विविध प्रकार विस्तृतपणे स्पष्ट करा. १०
ब पर्यटनाचा अर्थव्यवस्थेवरील सकारात्मक व नकारात्मक परिणामांचा तपशील द्या. १०
- किवा**
- अ भारतातील पर्यटन सम्भाव्यतेची चर्चा करा.? १०
ब भारतातील पर्यावरण अनुकूल पर्यटनाचे वर्णन करा? १०
- प्र.५ अ पर्यावरण व्यवस्थापनात भौगोलिक माहिती प्रणाली कशी उपयुक्त आहे.? १०
ब पर्यावरण प्रभाव मुल्यांकन म्हणजे काय? या मुल्यांकनाच्या पायऱ्यांचे वर्णन करा. १०
- अ नर्मदा बचाव आंदोलनावर सविस्तर चर्चा करा. १०
ब टीपा लिहा. १०
- १) आय एस ओ १४०००
२) कार्बन क्रेडिट

* * * * *